

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Tilsynsrapport

Kommunens plikt til å sikre at barn med nedsatt funksjonsevne får et egnet individuelt tilrettelagt barnehagetilbud

Ullensaker kommune 2021

Sammendrag

Vi gjennomfører tilsyn med Ullensaker kommune som barnehagemyndighet. Temaet for tilsynet er kommunens plikt til å sikre at barn med nedsatt funksjonsevne får et egnet individuelt tilrettelagt barnehagetilbud, jf. barnehageloven kapittel VII § 37. Det overordnede formålet med tilsynet er å kontrollere om Ullensaker kommune oppfyller kravene i regelverket.

Kommunen mottok en foreløpig tilsynsrapport og har uttalt seg innen fristen. På bakgrunn av kommunens uttalelse, har vi gjort noen endringer i rapporten. Og vi anser det ikke lenger slik at det foreligger noen brudd på regelverket knyttet til barnehageloven kapittel VII §§ 31-35.

Hovedpunkter i tilsynet er:

- Kommunens rutine og praksis for å undersøke om et barn har rett til individuell tilrettelegging
- Kommunens vedtak om individuell tilrettelegging

Innholdsfortegnelse

Sammendrag	2
1 Innledning	5
1.1 Kort om Ullensaker kommune	5
1.2 Tema for tilsynet	5
1.3 Om gjennomføringen av tilsynet	5
2 Kommunens vedtak om individuell tilrettelegging.....	7
2.1 Rettslige krav	7
2.2 Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner	7
2.2.1 Fanger kommunen opp barn med nedsatt funksjonsevne som kan ha rett til individuell tilrettelegging?	7
2.2.2 Undersøker kommunen om barn med nedsatt funksjonsevne har rett til individuell tilrettelegging?	8
2.2.3 Gir kommunen foreldrene mulighet til å uttale seg?	9
2.2.4 Opplyser kommunen saken tilstrekkelig for å kunne ta stilling til om barnet har nedsatt funksjonsevne og om barnet ikke kan delta i barnehagen på lik linje som andre barn?	10
2.2.5 Fatter kommunen vedtak om individuell tilrettelegging?	11
2.2.6 Har kommunen i vedtakene tatt stilling til om barnet har nedsatt funksjonsevne og om den nedsatte funksjonsevnen gjør at barnet ikke kan delta i barnehagen på lik linje med andre barn?	11
2.2.7 Tar kommunen stilling til hvilken tilrettelegging som er egnet for at barnet skal kunne nyttiggjøre seg av barnehagetilbudet på lik linje som andre barn.....	12
2.2.8 Inneholder vedtak om avslag en begrunnelse for hvorfor barnet ikke har rett til individuell tilrettelegging?	13
2.2.9 I vedtak der kommunen kommer frem til at et tiltak vil være en uforholdsmessig byrde i en bestemt barnehage, legger kommunen særlig vekt på	14
a) tilretteleggingens effekt for å nedbygge funksjonshemmende barrierer?	14
b) de nødvendige kostnadene ved tilretteleggingen?	14
c) virksomhetens ressurser?	14
2.2.10 Sørger kommunen for at barnet får tilbud om individuell tilrettelegging i en annen barnehage i tilfeller der de kommer frem til at et tiltak vil være en uforholdsmessig byrde?	14
2.2.11 Får barnet vedtak om individuell tilrettelegging i en annen barnehage, dersom en privat barnehage ikke samtykker i individuell tilrettelegging?	14
2.2.12 Tar kommunen stilling til hva som er barnets beste når den fatter vedtak om individuell tilrettelegging?	15

2.2.13	Inneholder enkeltvedtaket informasjon om klageadgang, klagefrist, klageinstans og informasjon om at klagen skal sendes til kommunen?	16
2.2.14	Inneholder enkeltvedtaket informasjon om retten til å se sakens dokumenter?	16
2.2.15	Fatter kommunen vedtak om individuell tilrettelegging så snart som mulig?	16
3	Avslutning av tilsyn	17

1 Innledning

Statsforvalteren fører tilsyn med kommunen som barnehagemyndighet, jf. barnehageloven § 54, jf. kommuneloven kapittel 30.

I tilsyn kontrollerer vi om barnehagemyndigheten oppfyller barnehageloven med forskrifter.

Dersom barnehagemyndigheten ikke følger regelverket, kan vi pålegge retting.

Våre tilsyn er offentlig myndighetsutøvelse, noe som innebærer at vi skal gjennomføre tilsynet i samsvar med reglene i forvaltningsretten og offentlighetsloven. I tilsynet behandler vi personopplysninger. Les mer om vår behandling av personopplysninger på [www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/](http://www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/tilsyn/).

1.1 Kort om Ullensaker kommune

Ullensaker kommune har organisert barnehagemyndigheten som en egen avdeling under Kommunaldirektør skole og barnehage. Videre fremgår det av dokumentet «Prosedyre for individuell tilrettelegging av barnehagetilbudet for barn med nedsatt funksjonsevne» at det er barnehagemyndigheten som skal behandle søknader og fatte enkeltvedtak om tilrettelegging etter barnehageloven § 37. Av den innsendte dokumentasjonen ser vi at vedtakene blir signert av Kommunaldirektør for skole og barnehage.

Kommunen har 42 barnehager, jf. rapportering i BASIL per 15.12.2020. Det er 7 kommunale og 35 private barnehager.

I kommunen er det 40 barn som har vedtak etter barnehageloven § 37, jf. BASIL rapportering per 15.12.2020.

1.2 Tema for tilsynet

Temaet for dette tilsynet er kommunens plikt til å sikre at barn med nedsatt funksjonsevne får et egnet individuelt tilrettelagt barnehagetilbud, jf. barnehageloven kapittel VII § 37.

Vi har ikke sett på hvordan kommunen oppfyller andre krav i regelverket.

Formålet med tilsynet er å kontrollere om kommunen oppfyller kravene i regelverket knyttet til tilrettelegging i barnehage for barn nedsatt funksjonsevne, og slik bidra til økt rettsikkerhet for barn og foreldre.

1.3 Om gjennomføringen av tilsynet

Statsforvalteren åpnet tilsyn med Ullensaker kommune i brev av 25. mai 2021. Kommunen ble pålagt å levere dokumentasjon til oss. Vi har fått nødvendig dokumentasjon for å gjennomføre tilsynet.

I tillegg til dokumentasjonen fra kommunen, har vi i dette tilsynet benyttet Utdanningsdirektoratets system for egenvurdering, RefLex, som informasjonsgrunnlag. RefLex er utfylt av barnehagemyndigheten. Vi har også benyttet opplysninger som er rapportert i BASIL per 15.12.2020.

Vi har mottatt følgende dokumentasjon:

1. Ullensaker kommune sitt organisasjonskart.
2. Internettlenke til Ullensaker kommunes delegasjonsreglement via kommunens nettsider.
3. Prosedyre for individuell tilrettelegging av barnehage tilbud for barn med nedsatt funksjonsevne.
4. Internettlenke til informasjon om at barn med nedsatt funksjonsevne kan ha rett til individuell tilrettelegging av barnehage tilbudet via Ullensaker kommunes nettsider.
5. Fem enkeltvedtak, inkludert saksdokumenter, om individuell tilrettelegging etter § 37. Disse er ikke behandlet hos Statsforvalteren.
6. Fem enkeltvedtak, inkludert saksdokumenter, om avslag på individuell tilrettelegging etter § 37. Disse er ikke behandlet hos Statsforvalteren.
7. Internettlenke til elektronisk søknad om barnehageplass via Ullensaker kommunes nettsider.
8. Skjema for melding om behov for tilrettelegging av barnehage tilbudet etter barnehageloven § 37.
9. Søknadsskjema 2021-2022
10. E-post til styrere høst 2020 med søknadsskjema
11. E-post til styrere vår 2021 med søknadsskjema

Statsforvalterens vurderinger og konklusjoner i denne rapporten er basert på den skriftlige dokumentasjon og egenvurdering i RefLex fra barnehagemyndigheten.

Vi sendte foreløpig tilsynsrapport til kommunen 8. september 2021. I den presenterte vi våre foreløpige vurderinger og konklusjoner. Kommunen har kommentert innholdet i den foreløpige rapporten innen fristen 5. oktober 2021.

I kommunens tilbakemelding på foreløpig rapport fikk vi tilsendt:

1. Uttalelse på foreløpig rapport
2. Referat fra møte mellom barnehagemyndigheten, barnehageeier og foresatt
3. Referat fra avklaringsmøte mellom Oslo kommune og Ullensaker kommune etter flytting til Ullensaker kommune
4. E-poster mellom barnehagemyndighet og barnehage om et barn i forkant av oppstart i barnehage

Vi har behandlet kommentarene under det aktuelle temaet.

I denne rapporten presenterer vi våre vurderinger og konklusjoner.

2 Kommunens vedtak om individuell tilrettelegging

2.1 Rettslige krav

Kommunen må sikre at barn med nedsatt funksjonsevne får et egnet individuelt tilrettelagt barnehagetilbud som oppfyller kravene i barnehageloven § 37, saksbehandlingsreglene i forvaltningsloven og barnekonvensjonen artikkel 3.

2.2 Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner

2.2.1 Fanger kommunen opp barn med nedsatt funksjonsevne som kan ha rett til individuell tilrettelegging?

Rettslige krav

Kommunen har ansvar for å sikre at barn med nedsatt funksjonsevne får egnet individuell tilrettelegging i barnehagen. Kommunen må informere barnehagene og foreldre og i tilstrekkelig grad følge med på funksjonsnivået til barn i barnehagene for å fange opp om det er barn som har rett til individuell tilrettelegging.

Våre observasjoner

I kommunens oversendelsesbrev av 12. juli 2021 opplyser kommunen at de får kunnskap om barn med nedsatt funksjonsevne som kan ha rett til individuell tilrettelegging gjennom søknad om barnehageplass, barnehager, andre kommunale instanser som PPT, fysioterapeut, helsestasjon osv., samt andre instanser som kommuner, sykehus, foresatte osv. Videre viser kommunen i sin egen vurdering i RefLex til skjema for søknad om behov for individuell tilrettelegging for barn med nedsatt funksjonsevne, e-post til barnehagene med informasjon om søknadsordning, samt kommunens hjemmeside.

På kommunens nettsider fremgår det informasjon om at barn med nedsatt funksjonsevne har rett til å få vurdert om de har behov for et tilrettelagt barnehagetilbud i henhold til barnehageloven § 37. I tillegg står det informasjon om hvem som kan melde behov og hvordan man gjør det.

Videre står det i kommunens «Prosedyre for individuell tilrettelegging av barnehagetilbud for barn med nedsatt funksjonsevne» punkt 4.2 trinn 1.1 at barnehagemyndigheten skal informere foresatte via kommunens nettside, på telefon og e-post. I tillegg skal barnehagemyndigheten informere barnehagene og pedagogisk senter ved møter, telefon og e-post.

Våre vurderinger

Det er vår oppfatning at Ullensaker kommune gir informasjon til foresatte, barnehagene, helsestasjoner og andre relevante instanser som har kjennskap til det enkelte barnet. På den måten gjør kommunen det mulig for disse å melde fra til kommunen om barn med nedsatt funksjonsevne som kan ha rett til individuell tilrettelegging.

Etter vår vurdering bidrar denne praksisen til at kommunen har gode rutiner for å fange opp barn som kan ha rett til individuell tilrettelegging.

Konklusjon

Ullensaker kommune fanger opp barn med nedsatt funksjonsevne som kan ha rett til individuell tilrettelegging.

2.2.2 Undersøker kommunen om barn med nedsatt funksjonsevne har rett til individuell tilrettelegging?

Rettslige krav

Dersom kommunen får informasjon om at et barn kan ha nedsatt funksjonsevne, må kommunen følge opp med nærmere undersøkelser.

Våre observasjoner

I den foreløpige rapporten viste vi til kommunens prosedyre punkt 4.2 trinn 2.2, der det fremgår at barnehagemyndigheten skal kontakte foresatte og barnehagen dersom de får kjennskap til barn med nedsatt funksjonsevne som det ikke er mottatt søknad om.

Videre fremgår det av trinn 3.1 b) og c) at barnehagemyndigheten under behandling av søknad om tilrettelegging skal innhente sakkyndig vurdering fra aktuelle instanser, samt supplerende opplysninger fra foresatte og barnehage ved behov.

Vi viste i tillegg til at kommunen i egenvurderingen i RefLex svarte at de informerer barnehagene om retten til tilrettelegging og ber de vurdere behovet gjennom å fylle ut skjema sammen med foresatte. Videre samarbeider kommunen med aktuell barnehage ved opplysninger i skjema om barnehageplass.

I sin tilbakemelding på foreløpig rapport skrev kommunen at de innkaller til møter for å klargjøre barnets behov for tilrettelegging etter mottatt behovsmelding dersom det er behov for det. Vedlagt fulgte et referat fra et slikt møte.

Kommunen oversendte videre et referat fra et avklaringsmøte i forbindelse med et barn som skulle flytte til kommunen fra en annen kommune, der det blant annet fremgikk at barnehagen skal søke om hjelp etter barnehageloven § 37. Søknaden ble sendt til barnehagemyndigheten i samarbeid med foresatte.

I tillegg viste kommunen til et eksempel der barnehagemyndigheten ikke fikk kontakt med foresatte. Barnehagemyndigheten sendte da e-post til barnehagestyrer slik at tilrettelegging etter barnehageloven § 37 skulle være på plass i barnehagen ved oppstart, og at barnehagen heller skulle informere mor og innhente samtykke fra henne i etterkant. E-postene fulgte vedlagt.

Kommunen skrev også at mye av undersøkelsene foregår per telefon. Kommunen gir veiledning til både foresatte og ulike barnehager. Videre har kommunen kontakt med andre kommuner hvor barn kommer flyttende fra, som for eksempel Tysvær, Oslo, Frogn og Nes kommuner. Kommunen opplyste at formålet med telefonsamtalene er å tilrettelegge og undersøke hva barnets behov er.

Våre vurderinger

Vi har merket oss at det følger av prosedyren at kommunen skal kontakte foresatte og barnehagen dersom de får kjennskap til barn med nedsatt funksjonsevne som det ikke er mottatt søknad om. Samt at kommunen samarbeider med barnehagen ved opplysninger i skjema om barnehageplass. I tillegg fremgår det at kommunen skal innhente sakkyndig vurdering eller supplerende opplysninger ved behov etter mottatt søknad.

I den foreløpige rapporten kom vi imidlertid til at kommunen ikke hadde lagt frem dokumentasjon som viser at kommunen følger opp dette i praksis. Etter vår vurdering var det derfor ikke sannsynliggjort at kommunen gjør nærmere undersøkelser dersom de får informasjon om at et barn kan ha nedsatt funksjonsevne. Vi viste til at dokumentasjon som kan være egnet til å vise at kommunen følger dette opp i praksis for eksempel kan være notater, referater, e-poster, eller lignende redegjørelser som beskriver hva kommunen har gjort.

Etter å ha mottatt ytterligere dokumentasjon fra kommunen, er det vår vurdering at det er sannsynliggjort at kommunen følger opp med nærmere undersøkelser dersom de får kjennskap til barn som kan ha nedsatt funksjonsevne.

Konklusjon

Ullensaker kommune undersøker om barn med nedsatt funksjonsevne har rett til individuell tilrettelegging.

2.2.3 Gir kommunen foreldrene mulighet til å uttale seg?

Rettslig krav

Foreldrene må involveres så tidlig som mulig. I tilfeller der foreldrene ikke har vært involvert, må kommunen sende forhåndsvarsel før dere fatter vedtak, jf. forvaltningsloven § 16.

Våre observasjoner

I kommunens prosedyre står det i punkt 4.2 trinn 2.1 at foresatt melder behov i samarbeid med barnehage. Videre svarer kommunen i egenvurderingen at det er foreldrene som samtykker til at det søkes om tilrettelegging og at foreldrene gir sin uttalelse i søknadsskjema for tilrettelegging.

Våre vurderinger

Etter vår vurdering gjør kommunens praksis at foreldrene involveres på et tidlig stadium, og at foreldrene gjennom behovsmeldingen gis anledning til å uttale seg.

Konklusjon

Ullensaker kommune gir foreldrene mulighet til å uttale seg.

2.2.4 Opplyser kommunen saken tilstrekkelig for å kunne ta stilling til om barnet har nedsatt funksjonsevne og om barnet ikke kan delta i barnehagen på lik linje som andre barn?

Rettslige krav

Kommunen må innhente tilstrekkelig dokumentasjon for å vurdere barnets funksjonsevne i den enkelte sak, det vil si blant annet informasjon om barnets behov, hva som er forsøkt av tilpasninger og barnehagens samlede kompetanse, bemanning og fysiske utforming. Ved behov må kommunen også innhente informasjon fra andre, for eksempel PPT, helsetjenesten eller eventuelt barnevernet, dersom de har vært involvert.

Våre observasjoner

I oversendt dokumentasjon kommer det frem at barnehagen fyller ut skjemaet «Melding om behov for tilrettelegging av barnehagetilbudet etter barnehageloven § 37. Barnets foreldre skal signere søknaden og samtykke til at det søkes om tilrettelegging. Foreldrene har også anledning til å uttale seg. Videre skal foreldrene samtykke/ikke samtykke til at barnehagemyndigheten kan innhente nødvendig informasjon fra andre interne instanser som PPT, helsestasjon og fysioterapeutteneste.

Skjemaet som barnehagen fyller ut gir informasjon om barnets utfordringer, hva barnehagen gjør for å møte barnets behov, effekt av utprøvde tiltak og hvilke utfordringer barnehagen har med tanke på å møte barnets behov. I tillegg skal det i skjemaet gis blant annet en beskrivelse av barnehagens samlede kompetanse, og det fremgår at relevant dokumentasjon som er ny for kommunen skal vedlegges.

I et flertall av de innsendte sakene foreligger det i tillegg en sakkyndig vurdering fra PPT i forbindelse med at det også er søkt om spesialpedagogisk hjelp for det aktuelle barnet.

Videre følger det av kommunens prosedyre punkt 4.2 trinn 3.1 at barnehagemyndigheten skal innhente sakkyndig vurdering fra aktuelle instanser, samt innhente supplerende opplysninger fra foresatte og barnehage ved behov.

Våre vurderinger

Vi anser at informasjonen kommunen får gjennom søknaden fra foreldre og barnehagen gir svært god informasjon om barnet, slik at kommunen kan ta stilling til om barnet har nedsatt funksjonsevne og om barnet ikke kan delta i barnehagen på lik linje som andre.

Konklusjon

Ullensaker kommune opplyser saken tilstrekkelig for å kunne ta stilling til om barnet har nedsatt funksjonsevne og om barnet ikke kan delta i barnehagen på lik linje som andre.

2.2.5 Fatter kommunen vedtak om individuell tilrettelegging?

Rettslige krav

Vedtaket skal fattes uavhengig av om vurderingen ender med innvilgelse eller avslag.

Våre observasjoner

I henhold til kommunens prosedyre punkt 4.2 trinn 3.3 fatter kommunen vedtak om individuell tilrettelegging. Den dokumentasjonen kommunen har oversendt viser at de fatter vedtak både ved innvilgelse og ved avslag. Vedtakene er skriftlige.

Våre vurderinger

Etter vårt syn viser kommunens prosedyre og de innsendte sakene at kommunen fatter vedtak om tilrettelegging. Vedtakene er skriftlige og dermed i tråd med kravene i forvaltningsloven §§ 2 og 23.

Konklusjon

Ullensaker kommune fatter vedtak om individuell tilrettelegging.

2.2.6 Har kommunen i vedtakene tatt stilling til om barnet har nedsatt funksjonsevne og om den nedsatte funksjonsevnen gjør at barnet ikke kan delta i barnehagen på lik linje med andre barn?

Rettslige krav

I vedtaket skal kommunen ta stilling til om barnet har nedsatt funksjonsevne, og om den nedsatte funksjonsevnen gjør at barnet ikke kan delta i barnehagen på lik linje med andre barn, jf. barnehageloven § 37, forvaltningsloven §§ 24 og 25 og barnekonvensjonen artikkel 3. Dette innebærer en konkret og individuell vurdering av barnehagetilbudet, barnets funksjonsevne og tilpasningsbehov, og hvordan barnehagetilbudet kan tilrettelegges for å avhjelpe barnets behov.

Våre observasjoner

I alle de innsendte vedtakene fremgår det om barnet ifølge kommunen har nedsatt funksjonsevne eller ikke.

Videre inneholder alle vedtakene der kommunen har kommet til at barnet har nedsatt funksjonsevne en vurdering av om barnet kan delta i barnehagen på lik linje med andre barn. I de vedtakene der kommunen har konkludert med at barnet ikke har nedsatt funksjonsevne, gir kommunen veiledning til barnehagen om tilrettelegging for barnet innenfor det allmennpedagogiske tilbudet.

Våre vurderinger

I søknadsskjemaet fra barnehagen gis det informasjon for at kommunen skal kunne vurdere og ta stilling til om barnet har nedsatt funksjonsevne og om den nedsatte funksjonsevnen gjør at barnet ikke kan delta i barnehagen på lik linje med andre barn. Som nevnt under punkt 2.2.4, så er det vår vurdering at informasjonen kommunen får gjennom søknaden fra foreldre og barnehage gir svært god informasjon om barnet. Videre kan vi gjennom de innsendte vedtakene se at kommunen bruker disse opplysningene i sine vedtak.

Etter vårt syn foretar kommunen en konkret og individuell vurdering av barnehagetilbudet og barnets funksjonsevne, og om den nedsatte funksjonsevnen gjør at barnet kan delta i barnehagen på lik linje med andre barn eller ikke.

Konklusjon

Ullensaker kommune tar i sine vedtak om tilrettelegging stilling til om barnet har nedsatt funksjonsevne.

Ullensaker kommune tar i sine vedtak om tilrettelegging stilling til om den nedsatte funksjonsevnen gjør at barnet ikke kan delta i barnehagen på lik linje med andre barn.

2.2.7 Tar kommunen stilling til hvilken tilrettelegging som er egnet for at barnet skal kunne nyttiggjøre seg av barnehagetilbudet på lik linje som andre barn

Rettslige krav

Det skal fremgå av vedtaket hvilken tilrettelegging som gis for at barnet skal kunne nyttiggjøre seg av barnehagetilbudet på lik linje som andre barn. Det må også fremgå av vedtaket varigheten og omfanget av tiltaket.

Våre observasjoner

I de oversendte vedtakene der kommunen har innvilget tilrettelegging etter § 37, fremkommer det en tildeling av ekstra bemanning. Størrelsen på den ekstra bemanningen oppgis i prosent stilling. Videre gir kommunen forslag til hvilken tilrettelegging av barnehagetilbudet som er nødvendig, blant annet at hjelpen skal gis under måltidene, under lek og aktivitet, ved bleieskift og ved overgangssituasjoner som f.eks. av- og påkledning. Kommunen kommer i tillegg med råd om tiltak innenfor det allmennpedagogiske tilbudet.

De oversendte vedtakene er fattet i perioden februar til mai 2021. Vedtakene inneholder i tillegg informasjon om hvilken periode de gjelder for.

Våre vurderinger

Forvaltningsloven stiller krav til innhold i og begrunnelse for enkeltvedtak, slik at mottaker skal forstå omfanget og innholdet i vedtaket, jf. forvaltningsloven §§ 24 og 25.

Det er vår vurdering at foreldrene får informasjon om hvilken tilrettelegging som er egnet for at deres barn skal kunne nyttiggjøre seg av tilbudet. Ved å spesifisere hjelpen i prosent stilling og i hvilke situasjoner hjelpen skal gis, får foreldrene informasjon om hva hjelpen går ut på og når hjelpen skal gis.

Konklusjon

Ullensaker kommune tar stilling til hvilken tilrettelegging som er egnet for at barnet skal kunne nyttiggjøre seg av barnehagetilbudet på lik linje med andre barn.

2.2.8 Inneholder vedtak om avslag en begrunnelse for hvorfor barnet ikke har rett til individuell tilrettelegging?

Rettslige krav

I vedtak om avslag skal kommunen gi en begrunnelse som viser hvorfor barnet ikke har rett til individuell tilrettelegging.

Våre observasjoner

I de to avslagene der kommunen har kommet til at barnet ikke har nedsatt funksjonsevne, viser kommunen til at det ikke foreligger dokumentasjon på at barnet har nedsatt funksjonsevne. I tillegg viser kommunen til at barnet i det ene tilfellet var diskutert i kommunens ressursteam og at det var prøvd ut tiltak. I det andre tilfellet hadde PPT i forbindelse med søknad om spesialpedagogisk hjelp vurdert at barnet ikke hadde særlige behov. Videre inneholder vedtakene en vurdering av hvordan barnehagen kan tilrettelegge for barnet innenfor det ordinære tilbudet.

I de øvrige tre avslagene hvor barnet ikke anses å ha nedsatt funksjonsevne, redegjør kommunen for barnets ulike behov og gjør en vurdering av om de enkelte behovene skal kunne dekkes gjennom det ordinære barnehagetilbudet. Kommunen har for eksempel i et av vedtakene skrevet følgende knyttet til barnets behov for tilpasning under samling i barnehagen:

«Barnehagemyndigheten vurderer at barnehagen må tilrettelegge samlingen slik at alle barna i gruppa mestrer å delta. Barnehagen må vurdere, form, innhold, plassering av barn, antall barn, samling i mindre grupper etter hva de ulike barna kan mestre. En mulighet er å starte samlingen felles med en fast sang, opprop og så gå videre i grupper. Gruppene kan ha ulik størrelse etter barnas behov. Barnehagemyndigheten vurderer dette som en del av barnehagens plikt for å tilrettelegge barnehagetilbudet til de barna som til enhver tid benytter seg av barnehagetilbudet, jf. barnehagelovens forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, pkt 7, barnehagen som pedagogisk virksomhet, tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte.»

Våre vurderinger

Etter vårt syn viser kommunen gjennom sine vurderinger at barnets behov blir ivaretatt gjennom det allmennpedagogiske tilbudet og kravene i barnehageloven § 2.

På bakgrunn av de ovennevnte observasjonene vurderer vi det slik at kommunens praksis oppfyller lovkravet.

Konklusjon

Ullensaker kommune sine vedtak om avslag inneholder en begrunnelse for hvorfor barnet ikke har rett til individuell tilrettelegging.

2.2.9 I vedtak der kommunen kommer frem til at et tiltak vil være en uforholdsmessig byrde i en bestemt barnehage, legger kommunen særlig vekt på

- a) tilretteleggingens effekt for å nedbygge funksjonshemmende barrierer?
- b) de nødvendige kostnadene ved tilretteleggingen?
- c) virksomhetens ressurser?

Rettslige krav

Kommunen har plikt til å tilrettelegge barnehagetilbudet for barn med nedsatt funksjonsevne og kan bare gjøre unntak fra denne plikten dersom tilretteleggingen innebærer en uforholdsmessig byrde for kommunen, jf. barnehageloven § 37, jf. barnekonvensjonen artikkel 3.

Våre observasjoner og vurderinger

Ullensaker kommune har ikke fattet vedtak om at et tiltak vil være en uforholdsmessig byrde i en bestemt barnehage.

Konklusjon

Vi kan derfor ikke ta stilling til dette spørsmålet.

2.2.10 Sørger kommunen for at barnet får tilbud om individuell tilrettelegging i en annen barnehage i tilfeller der de kommer frem til at et tiltak vil være en uforholdsmessig byrde?

Rettslige krav

Dersom kommunen kommer frem til at det er en uforholdsmessig byrde å tilrettelegge i barnets barnehage, må kommunen tilby plass i en annen barnehage hvor barnehagetilbudet kan tilrettelegges.

Våre observasjoner og vurderinger

Ullensaker kommune har ikke fattet vedtak om at et tiltak vil være en uforholdsmessig byrde i en bestemt barnehage.

Konklusjon

Vi kan derfor ikke ta stilling til dette spørsmålet.

2.2.11 Får barnet vedtak om individuell tilrettelegging i en annen barnehage, dersom en privat barnehage ikke samtykker i individuell tilrettelegging?

Rettslige krav

Private barnehager kan ikke pålegges å tilrettelegge barnehagetilbudet. Hvis det ikke lar seg gjøre å inngå en avtale med en privat barnehage, må kommunen tilrettelegge barnehagetilbudet for barnet i en annen barnehage.

Våre observasjoner og vurderinger

Ullensaker kommune har ikke opplevd at en privat barnehage ikke samtykker til tiltak om individuell tilrettelegging.

Konklusjon

Vi kan derfor ikke ta stilling til dette spørsmålet.

2.2.12 Tar kommunen stilling til hva som er barnets beste når den fatter vedtak om individuell tilrettelegging?

Rettslige krav

Kommunen må vurdere hva som er barnets beste når det fattes vedtak, jf. barnehageloven § 37, jf. barnekonvensjonen artikkel 3. Barnets beste er et grunnleggende hensyn ved alle handlinger som berører barn og det skal mye til for å sette det til side. Kommunen må foreta en helhetlig vurdering av barnets situasjon hvor barnets behov for utvikling og læring må avveies mot andre behov, for eksempel deltakelse i fellesskapet og hvile.

Våre observasjoner

Både avslagene og innvilgelsene inneholder et punkt om vurdering av barnets beste. Der skriver kommunen blant annet at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn. I tillegg viser kommunen til hvilken dokumentasjon/informasjon vurderingen er gjort på bakgrunn av.

Under punktet, og underveis i vedtakene under vurderingen av barnets behov for tilrettelegging, gir kommunen en beskrivelse av barnets behov og mulige tiltak barnehagen kan benytte seg av for å ivareta disse behovene.

Våre vurderinger

Kommunen må vurdere hva som er barnets beste når de fatter vedtak, jf. barnehageloven § 37, jf. barnekonvensjonen artikkel 3. Barnets beste er et grunnleggende hensyn ved alle handlinger som berører barn og det skal mye til for å sette det til side. Vedtaket må vise at retten er hensyntatt og hvordan. Det vil si at kommunen må vise hva som er ansett å være barnets beste og hvilke kriterier dette bygger på. Videre må kommunen vise hvordan barnets egne interesser er veid opp imot andre hensyn og gjennom en begrunnelse vises til at barnets beste er tatt hensyn til.

I de innsendte vedtakene peker kommunen på barnets behov og gir forslag til hva barnehagen kan gjøre for å ivareta disse, og vi ser at kommunen i vurderingen viser til hva som er bra for det aktuelle barnet. Videre inneholder et flertall av vedtakene en vekting av barnets ulike behov og ulike muligheter for å ivareta disse behovene.

Vi vurderer det derfor slik at lovkravet er oppfylt.

Imidlertid oppfordrer vi kommunen til å fortsette å jobbe med å få frem den vurderingen som er foretatt på en tydelig måte. Det vil si at kommunen på en tydelig måte konkluderer på hva som er barnets beste, og i den forbindelse beskriver hvilken vekt de ulike behovene til barnet og de ulike alternativene for tiltak/ikke tiltak har vært tillagt.

Konklusjon

Ullensaker kommune tar stilling til hva som er barnets beste i sine vedtak om individuell tilrettelegging.

2.2.13 Inneholder enkeltvedtaket informasjon om klageadgang, klagefrist, klageinstans og informasjon om at klagen skal sendes til kommunen?

Rettslige krav

I vedtakene må dere informere om klageadgang, klagefrist, klageinstans, og om at klagen skal sendes til kommunen, jf. forvaltningsloven § 27.

Våre observasjoner

I Ullensaker kommune sine vedtak går det fram at det er klageadgang, hvilken frist foreldrene har for å kunne klage, hvem som er klageinstans og hvem klagen skal sendes til.

Våre vurderinger

Vi vurderer at bydelens vedtak inneholder klageadgang, klagefrist, klageinstans og informasjon om at klagen skal sendes til kommunen.

Konklusjon

Ullensaker kommune gir i sine vedtak informasjon om klageadgang, klagefrist, klageinstans og informasjon om at klagen skal sendes til kommunen.

2.2.14 Inneholder enkeltvedtaket informasjon om retten til å se sakens dokumenter?

Rettslige krav:

I vedtakene må kommunen informere om retten til å se sakens dokumenter, jf. forvaltningsloven § 27.

Våre observasjoner

De innsendte vedtakene inneholder informasjon om retten til å se sakens dokumenter etter forvaltningsloven §§ 18 og 19.

Våre vurderinger

Vi vurderer det derfor slik at kommunen i sine enkeltvedtak gir informasjon om retten til å se sakens dokumenter.

Konklusjon

Ullensaker kommune sine vedtak inneholder informasjon om retten til å se sakens dokumenter.

2.2.15 Fatter kommunen vedtak om individuell tilrettelegging så snart som mulig?

Rettslige krav

Kommunen skal fatte vedtak så snart som mulig, det vil si at dere må fatte vedtak så snart dere har all dokumentasjonen dere trenger, jf. barnehageloven § 37, jf. forvaltningsloven § 11 a. Dere kan ikke vente med å igangsette vedtak om tilrettelegging. Det er barnets behov som avgjør når tilretteleggingen skal starte. Hvis dere oppdager nye eller endrede behov i løpet av barnehageåret, kan dere ikke vente til et nytt barnehageår med å iverksette tilretteleggingen.

Våre observasjoner

Den oversendte dokumentasjonen viser at det tar fra 1 til 29 dager fra søknad om tilrettelegging blir sendt til vedtak er fattet.

Våre vurderinger

Statsforvalteren vurderer at bydelens saksbehandlingstid på 1 til 29 dager oppfyller forvaltningslovens krav om å forberede og avgjøre saken uten ugrunnet opphold, jf. forvaltningsloven § 11a.

Konklusjon

Ullensaker kommune fatter vedtak om tilrettelegging så snart som mulig.

3 Avslutning av tilsyn

Statsforvalteren avslutter sitt tilsyn med Ullensaker kommunes plikt til å sikre at barn med nedsatt funksjonsevne får et egnet individuelt tilrettelagt barnehagetilbud, jf. barnehageloven § 37.

Vi har kontrollert kommunens rutine og praksis for å undersøke om et barn har rett til individuell tilrettelegging og vi har kontrollert kommunens vedtak om individuell tilrettelegging. Statsforvalteren vurderer at kommunen overholder regelverket på alle de undersøkte områdene for tilsynet.

Våre konklusjoner bygger på oversendt dokumentasjon i tilsynet og tar utgangspunkt i status per dags dato.

Kommunen har rett til innsyn i sakens dokumenter, jf. forvaltningsloven § 18.

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Oslo, 11. oktober 2021

Katrin Sørlundsengen
rådgiver/tilsynsleder

Asbjørn Evensen
seniorrådgiver

FYLKESMANNEN I OSLO OG VIKEN

Postboks 325, 1502 Moss | fmovpost@fylkesmannen.no | www.fylkesmannen.no/ov

